

N

Nyugdíjpénztár, nyugellátás

A nyugdíjbiztosítási ellátásokon belül saját jogú nyugellátás, ill. hozzátartozói nyugellátás jár.

A magánnyugdíj - bár a nyugdíjrendszer egyik eleme - nem része a társadalombiztosítási rendszernek, de kapcsolódik ahhoz. A magánnyugdíj keretében a biztosított, illetőleg a kedvezményezett (a pénztártag halála esetére jelölt személy, ennek hiányában a törvényes örököse) nyugdíjjáradékra (életjáradék) vagy egyösszegű kifizetésre szerezhet jogosultságot.

II. Nyugdíjbiztosítási ellátások	
Társadalombiztosítási saját jogú nyugellátás: <ul style="list-style-type: none"> - öregségi nyugdíj - rokkantsági nyugdíj - baleseti rokkantsági nyugdíj	Hozzátartozói nyugellátás: <ul style="list-style-type: none"> - özvegyi nyugdíj - árvaellátás - szülői nyugdíj - baleseti hozzátartozói nyugellátás

Társadalombiztosítási ellátásra jogosultak köre

A társadalombiztosítási ellátásra jogosultaknak négy csoportját különböztethetjük meg [a)-c) pontok]:

a) A biztosítottak: rájuk a társadalombiztosítás kötelező jelleggel terjed ki és ez kötelező járulékfizetési kötelezettséggel is jár. A biztosítási kötelezettség valamilyen munkavégzésre irányuló jogviszony (pl. munkaviszony; vállalkozási vagy megbízási jogviszony, ha a személyesen munkát végző ez alapján szerzett jövedelme eléri a minimálbér havi összegének 30%-át) alapján jön létre, de biztosított az egyéni és társas vállalkozó, továbbá a munkanélküli ellátásban részesülő személy is. Ha valaki több biztosítással járó jogviszonyban áll, a biztosítás fennállását minden jogviszonyban külön kell elbírálni az adott jogviszonyra meghatározott feltételek vizsgálatával.

Aki biztosítottnak minősül, az valamennyi társadalombiztosítási ellátásra jogosult, ún. teljes körű biztosított.

b) Egyes ellátásokra jogosultak azok, akik nem teljes körű biztosítottak, vagyis őket egy meghatározott jogviszonyban történő munkavégzés nem valamennyi ellátás, hanem csak bizonyos ellátások igénybevételére jogosítja. Így pl. a saját jogú nyugdíjas, aki munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban végez munkát (feltéve, hogy jövedelme eléri a minimálbér 30%-át), e jogviszonya alapján csak baleseti ellátásra és egészségügyi szolgáltatásra jogosult. A tanulói, hallgatói jogviszonyban állók ingyenes egészségügyi ellátásra jogosultak.

c) Hozzátartozók, vagyis az 1. és 2. pontban meghatározottak közeli hozzátartozói [pl. a kiskorú gyermek, a házastárs, az egyeneságbeli rokon (pl. szülő, nagyszülő), az élettárs], feltéve, hogy havi jövedelmük - ha van - nem haladja meg a minimálbér 30%-át. A hozzátartozók csak egészségügyi szolgáltatásra jogosultak ezen jogcímen.

d) Megállapodás alapján ellátásra jogosultak azok a (Magyarországon lakóhellyel rendelkező) nagykorú személyek, akik biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban nem állnak [lásd a) pont] és a biztosítás a hozzátartozójuk ilyen jogviszonya alapján sem terjed ki rájuk [lásd c) pont], jogosultságot szerezhetnek törvényben meghatározott társadalombiztosítási ellátásra az erre irányuló megállapodás megkötésével.

A megállapodás vonatkozhat társadalombiztosítási nyugellátásra (nyugellátásra jogosító szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése céljából) 26,5 százalék nyugdíjbiztosítási és nyugdíjjáru-

lék fizetésének vállalása mellett. (Tehát a megállapodást kötő nemcsak a nyugdíjjárulékot, hanem - a munkáltató helyett - a nyugdíjbiztosítási járulékot is megfizetni tartozik.)

Az a belföldi személy, aki egészségügyi szolgáltatásra sem biztosítottként, sem biztosított eltartott hozzátartozójaként (sem a törvény rendelkezése alapján) nem jogosult, és minimálbér harminc százalékat elérő jövedelemmel rendelkezik, köteles havonta a minimálbér 11%-ának megfelelő összegű egészségbiztosítási járulékot fizetni. 15%-os mértékű egészségbiztosítási járulék fizetésének vállalása mellett megállapodást köthet az egészségbiztosítási ellátások megszerzése végett.

Figyelem! Aki nem tartozik az a)-d) pontok valamelyikébe, annak az egyébként ingyenes vagy támogatott egészségügyi ellátások leg többjét csak teljes térítés ellenében veheti igénybe! Ha tehát nem tudsz elhelyezkedni, és nem kapsz munkanélküli-ellátást, érdemes megkötnöd a d) pont szerinti megállapodást!

A magánnyugdíj keretében járó ellátások fedezetére a pénztártagok (biztosítottak) tagdíjat fizetnek, és ezáltal válnak jogosulttá.

A társadalombiztosítási kiadások fedezete: járulékok, hozzájárulások

A társadalombiztosítási ellátások munkavégzéshez és járulékfizetéshez kapcsolódnak, és csak azok vehetik igénybe azokat, akik az erre vonatkozó járulé- és hozzájárulás-fizetési kötelezettségüket teljesítették.

A társadalombiztosítási járulék

A társadalombiztosítási kiadások fedezetére a foglalkoztatók kötelesek társadalombiztosítási járulékot és egészségügyi hozzájárulást fizetni, valamint kötelesek hozzájárulni a táppénzkiadásokhoz (a táppénz egyharmadának megfizetésével) is. A társadalombiztosítási járulék mértéke 29%. Ez kétféle járulékból tevődik össze: a 18%-os nyugdíjbiztosítási járulékból (a Nyugdíjbiztosítási Alapot gazdágítja) és a 11%-os egészségbiztosítási járulékból (az Egészségbiztosítási Alapba folyik be). A munkáltató a 29%-os járulékot a biztosítottak részére a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyuk alapján adott jövedelem után köteles fizetni.

Az egészségbiztosítási- és nyugdíjjárulék

A társadalombiztosítási kiadások fedezetéhez nemcsak a foglalkoztatók járulnak hozzá a 29 %-os társadalombiztosítási járulékkal, hanem a "munkát végzők", "jövedelmet szerzők" is, ki-ki attól függően, hogy milyen jogcímen jogosult társadalombiztosítási ellátásra. Járulékot csak biztosítással járó jogviszony esetén kell fizetni. Ha valakinek nincs ilyen jogviszonya, akkor nincs járulékfizetési kötelezettsége sem.

A magánnyugdíj-pénztár tagja nyugdíjjárulék és tagdíj (a nyugdíjjárulék-alapot képező jövedelme után 8 százalék) fizetésére kötelezett.

A biztosítottak 4% egészségbiztosítási és (ha kizárólag a társadalombiztosítási nyugdíj hatálya alá tartoznak) 8,5% nyugdíjjárulékot fizetnek jövedelmük után havi lebontásban [de a magánnyugdíj-pénztár tagja csak 0,5% nyugdíjjárulékot fizet a társadalombiztosításnak, a többbit (8%-ot) a magánnyugdíj-pénztárba]. A járulékot a "munkáltató" vonja le.

A nyugdíjjárulék-fizetési kötelezettségnek van egy maximális összege, melynek befizetését, ill. elérést követően már nem kell tovább levonni a járulékokat (de a munkáltatónak ezen összeg felett is be kell fizetnie a 18 % nyugdíjbiztosítási járulékot). A gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban részesülő személy a díj, segély, támogatás összege után, ill. a munkanélküli-ellátásban részesülő személy az ellátás után csak nyugdíjjárulékot (tagdíjat) fizet.

Az egyéni vállalkozó - mivel önmaga munkáltatója - fizeti a 29%-os társadalombiztosítási járulékot, valamint a 4% egészségbiztosítási és a 8,5% nyugdíjjárulékot a jövedelme, de legalább a minimálbér után, havonta.

A társas vállalkozó (pl. egy betéti vagy korlátolt felelősségű társaság tagja) szintén 4% egészségbiztosítási és 8% nyugdíjjárulékot fizet, amelyet a társas vállalkozás, a cég köteles levonni az ő jövedelméből. Legalább a minimálbér után számított járulékot kell fizetni itt is havonta. (Ha a társas vállalkozó magánnyugdíj-pénztár tagja, a társadalombiztosítás felé csak 0,5% nyugdíjjárulékot fizet.)

Egészségügyi hozzájárulás

Az egészségügyi hozzájárulást az egészségügyi szolgáltatások pénzügyi forrásainak kiegészítésére hozták létre. Ez az adó jellegű fizetési kötelezettség mind a kifizetőket, mind a jövedelmet szerző magánszemélyeket terheli.

Önkéntes nyugdíjpénztár

Míg a kötelező magánpénztár szolgáltatásával az állami nyugdíj részben helyettesíthető, addig a harmadik pillér, az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár (továbbiakban önkéntes pénztár) alapvetően az első két pillérből származó nyugdíj kiegészítésére szolgál. Az önkéntes pénztári tagság és befizetés – ahogy a neve is kifejezi – mindig önkéntes vállalás. Azoknak ajánlott, akik az első két pillérből származónál magasabb nyugdíjat szeretnének, és jövedelmük lehetővé teszi a hosszú távú előtakarékosságot. Az önkéntes pénztári tagság alkalmas nem nyugdíjcélú vagyontöbbletet felhalmozásra is: az önkéntes pénztári befizetés hosszú távú, rendkívül előnyös befektetés, mert az állam az önkéntes pénztári tagokat jelentős (30%) adókedvezménnyel támogatja.

A tagok rendszeres befizetésének egy részét a munkáltatók igen kedvező adófeltételekkel átvállalhatják.

Egyéni számla

A csatlakozást követően a tagok rendszeres befizetéseikkel a pénztár keretein belül, de egyénileg teremtik meg jövőbeni nyugdíjuk fedezetét. A pénztár gondoskodik az egyén befizetéseinek pontos nyilvántartásáról, majd az összegyűlt pénzek minél magasabb hozamú befektetéséről. Az egyén számára jóváírt befizetések és befektetési hozamok nyilvántartására az úgynevezett „egyéni számla” szolgál. Az egyéni számla egyenlege – a pénztártag követelése a pénztárral szemben – a pénztártag tulajdonát képezi, amely örökölhető, és amelyre kedvezményezett jelölhető meg. A pénztár értesítéseiből a tagok folyamatosan nyomon követhetik egyéni számlájuk állását, így mindig tudhatják, hogy mekkora vagyontöbbletet halmozott fel számukra nyugdíjfedezetként jóváírva.

Szolgáltatás

Amikor egy tag eléri a nyugdíjkorhatárt, nyugdíjszolgáltatásra jogosult a pénztártól. A szolgáltatás megállapításának alapja a tag egyéni számláján az évek során felhalmozott vagyontöbblet. A tag nyugdíjfedezetének felhasználásáról maga dönthet: felveheti egy összegben, vagy kérheti annak járadékként való kifizetését.

Tevékenység és gazdálkodás

A nyugdíjpénztár alapvetően adminisztratív, terjesztési, pénzügyi és vagyontöbbletkezelési feladatokat lát el. A pénztár gazdálkodását a törvények és a belső szabályzat mellett a tagok (közgyűlés) által elfogadott éves pénzügyi terv szabályozza. A pénzügyi terv végrehajtásáról a pénztár vezetősége a soron következő közgyűlésen beszámolóval tartozik a tagoknak.

A nyugdíjpénztárba befizetett tagdíjak összege a befizetés után 3 fő részre bomlik:

- A befizetések legnagyobb része egyből az egyéni számlákon kerül jóváírásra, és az úgynevezett fedezeti tartalékba kerül. A fedezeti tartalékba kerülő magas hányad rendkívül fontos a

pénztárválasztásnál, hiszen az ebben a tartalékban lévő vagyon az, ami kizárólag a tagokat illeti, a pénztár költségeinek és esetleges veszteségeinek fedezeteként nem használható fel.

- A befizetés második része a működési tartalékba kerül, és a pénztár működési költségeinek fedezetére szolgál. A működési tartalékból kerülnek kifizetésre az összes szolgáltatói, terjesztési, hirdetési, adminisztrációs, könyvvizsgálói díjak, tehát a pénztár működésével kapcsolatos összes költség.
- A harmadik, egyben legkisebb rész a likviditási tartalékba kerül, amelynek általános tartaléképítő szerepe van.

A pénztár különböző tartalékaiban képződött vagyon folyamatosan befektetésre kerül. A pénztártól várható nyugdíj nagysága döntő mértékben a pénztárban halmozódó vagyon befektetési hozamától függ, ezért nagyon fontos, hogy a vagyon kezelésével a pénztár ismert, szakmai múlttal rendelkező, biztos intézményi háttérrel rendelkező vagyonkezelőt bízson meg. A vagyonkezelő megbízhatósága és stabil szakmai tudása különösen nagy súllyal esik latba a pénztárválasztásnál, hiszen a tagok vagyonának biztonságára és megfelelő gyarapodására elsősorban a vagyonkezelő szakmailag megfelelő munkája jelenthet garanciát. A pénztári tartalékok befektetésével szerzett hozamok vagyonarányosan kerülnek szétosztásra a tagok között.

Garanciák

Jogsabályi háttér

A nyugdíjpénztárak több fejlett és néhány kevésbé fejlett ipari országban nagy hagyománnyal rendelkező, kipróbált intézményei a gazdaságnak. Magyarországon a nyugdíjpénztárak működését az 1993. évi XCVI., illetve az 1997. évi LXXXII. törvények szabályozzák.

Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete

A nyugdíjpénztári rendszer megbízhatósága érdekében a törvények és szabályozások részletesen meghatározzák a tagok jogait, a pénztárak személyi és technikai feltételeit, a vagyon biztonságos befektetésének szabályait. A biztonságos működés jogi garanciái mellett a pénztárak gyakorlati tevékenységét a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) is folyamatosan ellenőrzi. A pénztárak tevékenységük minden részletéről rendszeres és részletes beszámolóval tartoznak a Felügyeletnek. A PSZÁF bármilyen rendellenesség észlelése esetén azonnal beavatkozik a pénztárak működésébe.

Magyarországi nyugdíjpénztárak

- [Aegon Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár](#)
- [Allianz Hungária Nyugdíjpénztár](#)
- [Aranykor Nyugdíjpénztár](#)
- Bábolna Önkéntes Nyugdíjpénztár (Bábolna)
- [Budapest Magánnyugdíjpénztár \(Budapest Bank\)](#)
- [Credit Suisse Life & Pensions Nyugdíjpénztár](#)
- [Dimenzió Magánnyugdíjpénztár](#)
- [Erste Bank Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár\[1\]](#)
- [Életút Első Országos Nyugdíjpénztár](#)
- [Évgyűrűk Nyugdíjpénztár](#)
- [ING Önkéntes Nyugdíjpénztár](#)
- [MKB Nyugdíjpénztár](#)
- [MNB Nyugdíjpénztár](#)
- [OTP Nyugdíjpénztár](#)
- [Postás Magánnyugdíjpénztár](#)
- [Quaestor Magánnyugdíjpénztár](#)
- [Vasutas Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár](#)
- [Villamosenergia-ipari Társaságok Nyugdíjpénztára](#)